

В. „Народно Съзнание“ излиза един път въ неделята — въ Саббота.

Цѣната му е:

За година лева 6.
" 6 мѣсеца " 3.
" 3 " " 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО

СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД. I

ШУМЕНЪ, 23 ЯНУАРИЙ 1888 Г.

БРОЙ 28.

Шуменъ, 22-ий Януарий 1888 год.

Прѣзъ послѣднитѣ дни политическия небосклонъ въ Европа изново почна да се покрива съ тъмни облаци. Всичкитѣ увѣрени и надѣжди, които ни давахъ европейскитѣ официозни вѣстници прѣзъ истеклия мѣсецъ, за запазването на мирътъ и за рѣшението на българския въпросъ миролюбиво мѣжду Русия и Австрия, — днѣсь се затъмнихъ изново и сжщитѣ тия вѣстници днѣсь твърдятъ противното.

Положението на работитѣ днѣсь мѣжду тритѣ държави: Русия, Австрия и Германия, е сжщо, каквото е било прѣди, когато извѣстието за струиването на рускитѣ войски по границата направи паника въ Берлинъ и Виена. Европейскитѣ вѣстници изново иджтъ да твърдятъ че съсрѣдоточаване на войскитѣ по Руско-Австро-Германскитѣ граници се извършва съ голѣма бързина и енергия. И Франция, която до скоро се показваше почти индиферентна спрѣмо това, днѣсь съ голѣма бързина трупа войскитѣ си на германската граница. Слѣдватъ, че всѣкидневно по 40 тренафренски войски се трупатъ на границата. Отъ друга страна, германския Рейстагъ вотира грамадни суми за въоръжаваня. Военитѣ съвѣти въ Виена подъ прѣдсѣдателството на Императора се подновяватъ изъ ново и правятъ да се тревожи Виенския печатъ.

Едно само, което ни дава надѣжда, да не глѣдаме на тия заявления на европейскитѣ вѣстници твърдѣ сериозно и то е, че отъ началото на настоящата криза въ Европа тия вѣстници постоянно се опровергавали испослѣ своитѣ съобщения или поне сж намалявали тѣхната важность. Самото стечение на работитѣ ни прави да храниме една малка надѣжда. И Царѣтъ, отъ когото зависъ най-много запазването на мирътъ, въ декрета си до Московския кметъ заявява, че има голѣма надѣжда за отстраненето на войната прѣзъ тая година. Но въ сжщото време извѣстиватъ, че единъ голѣмъ воененъ съвѣтъ се събира въ Петербургъ, нѣщо, което никѣкъ не се съгласява съ миролюбивитѣ заявления на Царѣтъ.

—Прѣзъ послѣднитѣ дни въ Ческата диета въ Прага се е появило страшно спрѣкване мѣжду двѣтъ партии: ческата и нѣмската. Разривътъ мѣжду тия партии е достигналъ до голѣтъ размѣръ. Ческата партия никакъ не е склонна на едно административно раздѣлене на Чехия въ ущърбъ на Ческитѣ интереси.

Даже, искатъ да кажѣтъ, че тая борба въ Чехия ще да се отзове безжмнение и въ Виенския парламентъ и ще усили още по-вече карането на партиитѣ, които раздѣлятъ Австрия. Какви ще бѣдѣтъ послѣд-

ствията отъ това, за сега мжчно може да се прѣдвиди.

Работитѣ въ съсѣднитѣ намъ държавици, Румания и Сърбия, въ послѣдне време сж доста заплетени. Въ надвечерието на изборитѣ въ първата държавица, партиитѣ сж дошли въ голѣмо спрѣкване. Противницитѣ на днѣшния кабинетъ въ Романия сж много по-силни, отъ колкото сж били другъ пътъ и се прѣдвижда една ожесточена избирателна борба.

Въ Сърбия Ристичевия кабинетъ надна по причина на спрѣкване мѣжду либералитѣ и радикалитѣ за завземането на единъ министерскій портфейлъ. Разумѣва се, падането на Ристича, е било желателно на краля. Той се замѣсти съ Груича, който е тѣломъ и духомъ прѣдаденъ на Австрийската политика. Днесъ за днѣсь въ Сърбия подъ егидата на краля владѣе чиста австрийска политика.

Свободата, Народа и Правителството.

Основата на нашето държавно управление е Конституцията. Конституцията основава постановленията си върху принципа на равноправието на гражданитѣ, на участието на народа въ съставяние законитѣ на страната, чрѣзъ своитѣ прѣдставители, и на свободата на словото, на печата, на събранията, и на личната и имущественна неприкосновенность.

Най-важното за народа е, да му се не угнѣти свободата на набора, да му се допустне свободно да избере изъ срѣдата си лицата, които ще можѣтъ да изработятъ въ камарата закони, основата на които да бѣде общото благосъстояние на гражданитѣ, запазване естествениитѣ имъ права и необходима свобода.

Едно народно събрание, съставено отъ прѣдставители, избрани по прѣпоржката и подъ натискътъ на правителството, не прѣдставлява страната, а прилича на едно събрание отъ секретари на правителството, или на единъ държавенъ съвѣтъ.

За да не останѣтъ смѣнени другитѣ свободи на гражданитѣ, има още една свобода — свободата на печата.

Свободата на печата е единствения органъ на умствения и нравствения животъ на народитѣ; тя е необходимото условие за всѣко легално съпротивление. Безъ свободата на печата, подъ едно свободно управление, не може да има въ страната, освѣнь анархия и притѣснение.

Когато се призоваватъ гражданитѣ да си изберѣтъ прѣдставители за камарата, нужно е да имъ се даде свободата за обсъждане на всичкитѣ кандидатури и истинска свобода на печата. Въ отсъствие на тѣзи свободи — пѣма изборъ.

Защитата на правата на гражданитѣ,

Статии и дописки се по-проваждатъ до редакционния комитетъ на вѣст. „Народно Съзнание“, а пари и порѣчки до отговорникѣтъ.

За частни обявления се плаща по 15 ст. на рѣдъ за всѣко първо печатане и по 10 ст. за всѣко послѣдующе.

Неплатени писма не се при-ематъ.

Ржкописи назадъ не се по-вращатъ.

уягчени отъ свободата, —ето длъжността на всѣко правителство. Произволътъ и насилиято върху правата и свобода на гражданитѣ сж тиранство и угнѣтение, които излизатъ вѣнъ отъ правата на правителството. Прѣодоленето на личния интересъ въ едно правителство, на което мисията е да прѣдставлява нравствеността, сир. да направи народа правдолюбивъ и честитъ чрѣзъ ползуването, притѣжаването на свободата, — е първата и най-ближняя крачка къмъ падането, струпулсването му.

Да хвърлиме бѣглъ поглѣдъ на дѣлата на днешното правителство.

На 27-ий Септемврий 1887 г., съ помощта на щикветѣ, чрѣзъ интернирвания и арестования, чрѣзъ бойове и скандали, чрѣзъ спиране и потжкване свободата на печата, на мнѣнията, на събранията, и чрѣзъ много други насилия, произволи, угнетения и тиранни, изборитѣ за народни прѣдставители изврши правителството. Избрахъ се кандидатитѣ на правителството, а не оиѣзи на народа.

Народното Събрание се състави отъ прѣдсталители, които не направихъ друго, освѣнь да увеличатъ заплатитѣ на министритѣ и нѣкои чиновници, и да стѣснятъ свободата на печата. Събрането не създаде нито единъ законъ за разширение свободата на народа, за обюздаване страститѣ и насилията, за улучшаване начинътъ на економическото и интелектуалното развитие и прѣуспѣвание на народа.

Прѣдставителитѣ въ камарата не бѣхъ прѣдставители на волята и нуждата на народа, а изпълнители на тѣзи на министритѣ, на които длъжахъ избирането си. Това сж го изисквали отъ тѣхъ патронитѣ имъ въ частнитѣ имъ събрания, като имъ натякваха, че благодарение на тѣхната воля и благоволение пѣрятъ се като прѣдставители на народа. Тѣ дѣйствувалъ подъ командата не на народа, а на високитѣ си покровители.

На 10 Януарий т. г. въ Шуменъ станяхъ избори за членове на градскій съвѣтъ. Извѣсти се на населението два дѣне по-рано. То не може да устѣе добръ да обмисли върху кандидатитѣ.

Въ денѣтъ на изборитѣ, чиновницитѣ агитираха; тѣ възѣха активно участие, за да повлияятъ чрѣзъ авторитета си на свободното мнѣние на избирателитѣ. Това бѣше единъ мораленъ натискъ, едно морално насилие отъ страна на властѣта.

Конституцията не допуша цензура. Когато Князѣтъ не намѣри за полезно да управлява страната до бързо свикване на камарата по особни урѣдби за прѣдотвратяване сжществуващитѣ ома-

сности за вътрешната или външната сигурност и безопасност на Държавата. Князът въ такива случаи обявява военното положение.

Князът не намъри за нужно да обяви военното положение; конституцията и законитъ трѣбване да бждѣт основата на дѣлата на правителството. Обаче правителството, съ единъ конфиденциаленъ циркуляръ, съ едно махвание на ржката — еуспендира и свободата на печата, и всичкитъ други свободи.

Днешното правителство много пжти е дало доказателства, че не търпи опозиция. То не иска противорѣчие, критика. Не мисли за качествата и свойствата на срѣдствата, употребявани за ограждане личната си безопасност, своето величие и блѣсъкъ.

Правителство, което, намѣсто да мисли за народа, грижи се за себѣ-си, за ежествуването си, за своя блѣсъкъ и богатството си, за всичко съ една дума, което излиза вънъ отъ нуждната сила за изпълнението на законитъ; — то го граби. То губи характера на водител и министър на народа, за да се преобърне на господарь, на неприятель.

Отдалечено отъ правдата, правителството не може да се поддържа. То трѣбва да падне, като се скомпрометира.

Пакъ за патентованитъ патриоти.

Въ 112 брой на официозната „Свобода“ срѣснихме една статия подъ надсловъ „мимоходомъ за Шумненскитъ бирарии“, въ която статия редакторитъ на тоя вѣстникъ, тѣхна милостъ, „патентованитъ патриоти“, излизатъ да нападатъ Шумненскитъ окръжни училищни инспектори, г. В. Юрданова и г. М. Д. Войникова, за всичко, което сме писали въ вѣстника си „Народно Съзнание“ относително политическата дѣятелност на тия храбри и науморими политици, въ ржцетъ на които нещастния случай е повѣрилъ сждбинитъ на нещастната ни държавица.

Главната мисль, която блѣщи въ всичкитъ редъ на тая статия, е едно злобно отмъщение къмъ Шумненскитъ окръжни училищни инспектори и единъ „гйозъ-бояджилжкъ“, чрѣзъ който тѣ се трудятъ да омаловажатъ горчивитъ истини, исказани въ вѣстника ни спржмо помѣнититъ погорѣ патентовани патриоти, редакторитъ на славната „Свобода“. За да могатъ да одарятъ противницитъ си по-ниско, за да могатъ да очернятъ борбата, която сме почнали въ градътъ Шуменъ и окръжието отъ една година на самъ противъ всичкакви патентовани патриоти, на които патриотизмътъ нѣма граница на ширъ и на дължъ за ущърбъ на ежчинскитъ народни интереси; тѣзи господа искатъ да прѣставятъ борбата въ Шуменъ не като борба на цѣлото население, което е пропицяло отъ своеволията и незачитанието на законитъ отъ административната власть въ гр. Шуменъ (Да ли само отъ нея?) но като борба на двама инспектори и то нарѣчени „бирарии“ (читателитъ се сжщатъ защо имъ се дава тоя епитетъ), като казватъ на послѣдъкъ че тѣ, инспекторитъ

ужъ за лични дертове сж подигнали цѣла врѣва противъ правителството.

Ний прѣди да отговоримъ на господа отъ „Свобода“, коя е причината, гдѣто сме излѣзали откровенно да изобличаваме тѣхнитъ дѣла, като публицисти, дипломати и най-истински патриоти и да ли борбата въ Шумненското окръжие, па и въ цѣла Българ. сж подигнали шумненскитъ инспектори за лични дертове; ще си позволимъ и ние „мимоходомъ“ да отговоримъ въ защита на инспекторитъ за клѣвѣтитъ, които господа патентованитъ патриоти немилостиво сипятъ врѣхъ тѣхъ.

Първо, ний ще попитаме какво значи „инспектори — бирарии“, епитетъ, който имъ се дава въ колонитъ на свободната „Свобода“ и съ каква цѣль се прави това. Всѣки въ градътъ Шуменъ, па и въ цѣлото окръжие, знае, че шумненскитъ окръжни училищни инспектори нѣматъ нищо общо съ бирарийнитъ фабрики въ градътъ ни, че тѣ не сж нито съдружници, нито акционери, па освѣнъ това, никакви роднински свръзки не сжществуватъ мѣжду тѣхъ и стопанитъ на бирарийнитъ фабрики. Какво ги боли Шумненскитъ инспектори да падатъ въ немилостъ прѣдъ правителството и да рискуватъ съ службата си за нѣкаква си бирарийна фабрика? Какъвъ интересъ за тѣхъ има, ако едната бирарийна фабрика била въ цвѣтуще състояние въ материално отношение, а другата, стопанитъ на която сж протезета на патентованитъ патриоти, се намирала въ окаенино състояние и не е можала даже да посмѣе да конкурира съ шрвата? Да ли отъ това има, или ще има да падне нѣщичко въ кесийкитъ на инспекторитъ? Хората, които знаятъ работитъ въ градътъ ни, се просто смѣятъ и плюятъ, като четжтъ тия улично — дѣтински клѣвети на „свободинитъ“ редактори, които имжтъ претенцията само тѣ и компанията имъ да разумѣватъ най-добрѣ положението на татковината ни и да разсжждатъ най здраво въ какво се състои спасението ѝ.

Не това, господа патентовани патриоти, е станжло причина за борбата, която днесъ се води, можемъ да ви увѣримъ, не само въ Шумненското окръжие, но въ цѣла България, противъ своеволията и патентуването на патриотизмътъ, която борба сж прѣгърнали и Шумненскитъ инспектори, като хора самостоятелни и за никакво „спасибо“ не способни да мукатъ прѣдъ своеволията и тъпканието правата на народътъ ужъ за въ неговъ интересъ, за извежданието му отъ кризата, въ която той отъ день-на-день по-вече се заплита, благодарение на вашия патриотизмъ и политически тактъ. Друго е, което днѣсь възмушава населението и инспекторитъ не могатъ да бждѣтъ индиферентни на тая борба па ако ще за това и да си изгубятъ службата и да ходятъ гладни. Тѣ не притѣжаватъ вашия патентованъ патриотизмъ и то имъ прави голѣма честь. Вий съзнавате твърдѣ добрѣ, коя е причината, гдѣто народътъ справедливо негодува противъ вашитъ работи: вамъ не сж неизвѣстни всичкитъ насилия надъ свободата на гражданитъ на 27 Септемврий, 4 Октомврий, 3-й Януарий и пр. и пр., вамъ е сжщо много добрѣ извѣстно верѣдъ какъ

ви опасности е затиканъ корабътъ на нашата политическа независимост и за всичко това ще бждѣт отговорни прѣдъ народътъ подобни вамъ личности, които обичатъ да спекулиратъ съ патентованието на патриотизмътъ. Но за тия въпроси ний ще се потрудимъ въ идущитъ броеве на вѣстника си да поговоримъ напространно съ факти, ще се постарайме да опишемъ гдѣ се сега намира държавния ни корабъ не съ фрази, не съ улични пеувни и инсинуации, не съ изопачавание на фактоветъ и покривание съ фразѣрство на истината, както е вамъ подадено. За сега ний ще се поспрѣмъ още на нѣкои пасажѣ отъ статията ви, за да покажемъ на читателитъ си маниеритъ, които вий постоянно употребявате, когато искате да полемизирате

Натѣквате ни, че „наша милостъ“ сме захванжли да се сѣщаме, че куру-гюрюлтиитъ ни не стрували пари, че не трѣвожали и не убѣждавали никого“ благодарение че вий сте умѣли да водите народътъ въ пжтѣтъ на истината и спасението. Ний ви исповѣдваме откровенничко, па и вий вътрѣшно съзнавате много добрѣ това, че ний никакъ не се стрѣскаме отъ вашитъ увѣрения, че народътъ не искалъ да ни слуша, защото отъ наша страна даже нѣма нужда да проповѣдваме и да убѣждаваме народътъ въ това, което той самъ вижда много добрѣ прѣдъ себе си въ остри форми. Ний ви увѣрряваме, че народътъ, безъ да чете нашия вѣстникъ, може много добрѣ да оцѣни вашата политическа дѣятелност, понеже, споредъ вашитъ думи, „всичко що сте писали не е скрито, а е прѣдъ публиката и послѣдната може да сжди за вашето поведение“ за вашитъ дѣла.

За да можете още по-вече да хвърлите прахъ въ очитъ на читателитъ, вий, безъ да се засражате, казвате че „ний сме принадлежали къмъ извѣстната пасмина руски опозиционери или пъкъ трѣбва да сме се готвяли да приемъ въ тоя лагеръ.“ Да ви увѣрряваме, че това е най-ниска маниера отъ ваша страна, не трѣбва; не трѣбва сжщо и да се оправдаваме, че не вий насъ можете да смѣтате за руски опозиционери, но себе си, защото именно вашитъ дѣла и липсванието на политически тактъ у васъ ще станжтъ причина за дохожданието на русцитъ въ земята ни и за погубванието на политическата ни самостоятелност. „Куче, което не знае да лае, докарва вълка въ конарата“... Въ особна статия ще се помжчимъ да ви докажемъ, че това е тѣй.

По-доло вий казвате: „напѣвайте се вие да говорите колкото щете, че щѣли да отнематъ свободата на България и пр. нѣма кой да ви слуша.“ Много добрѣ казано; чиста исповѣдъ. Но ний можемъ да ви увѣримъ, че не народътъ не ще да ни слуша, но тия, които патентоватъ патриотизмътъ. А отъ това ний ни най малко не се стрѣскаме; до ще време, когато народътъ ще ви накара да го слушате.

На края на статията си вий не се погнжсавате и да самохвалствувате, като казвате: „че смѣло и самоотвържжано сте защитавали свободата и правдинитъ на народа, когато мнозина като Войникова и Юрданова сж стояли учители по села-

та и се бояли да настъпят върхо нѣкоя муха да не би нѣкой да ги подозрѣ. Много добръ казано, но за съжаление на самитѣ патентовани патриоти работата не е тъй. Ний можемъ да увѣримъ писачитѣ на „Свобода“, че и двамината Шумненски инспектори не сж били само учители, но сж работили и за свободата на отечеството си, съ тая само разлика, че случая не ги е завелъ въ Влашко, гдѣто заедно съ работението си за народната свобода, да пиянствуватъ изъ кръчмитѣ и да пѣятъ: „тѣжко, тѣжко вино дай-те...“ Най сетнѣ съ какво юначество ще ни се похвали бай Захарий? Когато г. Юрдановъ лѣжеше въ Видинскитѣ казарми прѣзъ прѣврата на 1881 година, Захарий Стояновъ каза „очисти грѣхи“ изъ Русчукъ и хади въ Влашко. Когато г. Войниковъ се биеше подъ Видинскитѣ крѣпости, вий гдѣ бѣхте тогава? Сжщото не направил и прѣзъ 1886 год., когато открадихъ княза? Не ли за 24 часа той се намѣри съ багажтъ си въ Кадафатъ? Ами кой се криеше въ куминтъ въ врѣме на свалянито пашата въ Пловдивъ... Е, господа, бждете малко по съвѣстни и когато пишете знайте си мѣрката на перото: не е само патриотъ и пазител на народната свобода той, който умѣе съ широка ръка да прѣска патриотизмтъ си въ колонитѣ на вѣстницитѣ. Ний можемъ да ви увѣримъ, че вий, бай Захарий, ще бждете първи да очистите изъ България въ 2 часа време, когато приготвяемото отъ васъ нещастие сполѣти земята ни. Вий ще намѣрите прибожище изъ Виенскитѣ хотели и богато ще се наслаждавате отъ печалбитѣ си въ България, а хора като Юрданова и Войникова и пр. и пр. ще останатъ да испроставатъ вашитѣ грѣхове.

За сега толкова...

БЛОКАДА.

Когато бройове 26 и 27 отъ вѣстника ни се намирахъ подъ печатъ, печатницата се обкржи отъ цѣлъ взводъ стражари. Въ печатницата влѣзе околийский начальникъ Лингурувъ съ двама старши и двама младши полицейски стражари. Часътъ бѣше 9 прѣдъ пладнѣ (на 15 того).

На въпросътъ, какво обстоятелство прави честь на печатницата да бжде посѣтена отъ тия скжии гости, — Околийский начальникъ отговори:

— Понеже не сте поднесли на господина Окр. Управителъ вѣстника за цензуриране, не ще Ви се позволи да го извадите. Можете да отпечатате колкото щете екземпляра, но азъ Ви обявявамъ прѣдварително, че ще бждатъ конфискувани.

Показа му се обнародвания въ „Държавния Вѣстникъ“ законъ за печата, ука- за му се на конституцията, и му се забѣлѣжи, че тази постъпка е вѣнъ отъ закона.

— Азъ имамъ заповѣдъ, която изпълнявамъ: Закона си е пакъ законъ, но цензурата си е пакъ цензура. Ний ще Ви конфискуваме вѣстника, па това си е то!

И, като излѣзе отъ печатницата, даде на стражаритѣ си нужнитѣ наставления.

Въ печатницата, при машината, исправи- вихъ се двама старши стражари като ангели хранители, и се любуваха на бързото отпечатване на вѣстника. Около зданието, въ което се помѣщава типографията на Господина Спасъ Поповъ, поставихъ се нѣколко стражари, въ пълна униформа, да пазятъ, не само нѣкой листъ, но даже и птичка да не излѣзе изъ печатницата.

Кадѣ обѣдъ, почна смѣната на важнитѣ постове, която ставаше съ пълна церемония, съ прѣдаване отъ една пазачъ на другия длъжността чрѣзъ дълго шушукане.

Редакцията се оплака Министру на Вжтрѣшнитѣ дѣла, Прокурору при Шумненский Окр. Сждъ и Окржному Управителю.

Прокурора отишелъ при Окр. Управителъ за да влѣзе съ него въ обяснение. Управителя му заявилъ, че до като не получи заповѣдъ отъ Министра на Вжтрѣшнитѣ дѣла, отмиѣняюща цензурата, не може да признае дѣйствието на закона за печата. Дошле въ конфликтъ. Прокурора телеграфирва на министра на Правосъдието, а управителя — на Вжтрѣшнитѣ дѣла.

Стражаритѣ си стояхъ въ и около печатницата, а вѣстника продължаваше да се печата.

Надвечеръ, Прѣдѣдателя на Дружеството Народно Съзнание телеграфира на Н. Ц. Височество Княза, копие Министритѣ на Правосъдието и Вжтрешнитѣ дѣла въ тѣзи смисль:

Както конституцията, тъй и новия законъ за печата не позволяватъ никаква цензура. Обаче окржния Управителъ недопуска отпечатването вѣстника „Народно Съзнание“ безъ цензуриране и конфискува бройоветѣ 26 и 27. Ако въ вѣстника има нѣщо съ прѣстѣпенъ характеръ има Сждъ, има наказание. Ако закона не е изработенъ само за форма, за очи; ако се пазятъ отъ властѣта най-сжщественнитѣ права на гражданитѣ, молиме турете край на тѣзи възмутителни произволи.

Прѣдѣдатель на Дружеството *Нар. Съзнание.*
Наки Чановъ

Часътъ около 2 подиръ пладнѣ, окол. нач. даде заповѣдъ на стражаритѣ отъ печатницата да не пропусчатъ никого, освѣнъ притѣжателя и работницитѣ на печатницата и редактора на вѣстника.

Нѣколко лица, които имахъ работа съ печатаря — кой, книга далъ да се печата, кой поржчки иска да прави, кой пари донесълъ — поискахъ да влѣзатъ въ печатницата. Стражаритѣ, исправени прѣдъ вхолната врата, не допуснахъ никого да влѣзе.

Г. Сп. Поповъ протестира. Кой го слуша? Не той се располагаше съ печатницата си, а полицията. Той трѣбваше да бжде зритель, да стои отстрани съ скръстени ръцѣ. И можеше ли да направи друго? Той добръ знаеше, че, при най малкото съпротивление, можаше да върне визитата на полицията, като го тикнатъ въ *дранголники-шерифъ*.

Мръкна. И караула пакъ се смѣни. Въ печатницата остава единъ стражаръ да пази отпечатанитѣ бройове на вѣстника. Дадена му бѣже заповѣдъ:

— Никого, да не пушашъ вжтрѣ. Ако

нѣкой дѣрзне да влѣзе — стррѣлай! Имашъ оръжие не за друго.

Благодарение на силната протестация отъ Г. Спасъ Попова, заповѣдта се видоизмѣни:

— Никого да не пушашъ при вѣстника. Ако нѣкой се доближи, да го грабне, гърми!

На направената вторично забѣлежка на Г-нъ околийский начальникъ, че дѣйствува противъ закона, той отговори съ такава юридическа логика, каквато е непри- сжщна на най-авторитетнитѣ правовѣдци:

— Трѣбва де знаете, Господа, най-последъ, че администрацията, нейнитѣ распорѣждания, стоятъ много по-високо отъ закона.

Партизанитѣ на в. „Народно Съзнание“ кипнахъ да се смѣятъ, и печатницата екна отъ ржкоплѣскание. Г. околийский начальникъ се зачерви, поблѣдна, позеленя и, силно сконфузенъ, излѣзе отъ печатницата.

На другия денъ огрѣ слънце въ печатницата. Получи се отъ София телеграмма че съ новия законъ за печата се отмиѣнява цензурата. Печатницата екна отъ вико- ве: Урра! Да живѣе привдата и свободата!

Полицията посърна. Тихо, тихо, съ боязвъ да не настѣпи нѣкоя мравка, тя се оттегли изъ печатницата. Исчезна отъ лицето ѝ онова весело настроение, което се забѣляваше при настѣпването ѝ къмъ печатницата за да я блокира. Ний почувствувахме едно съжаление, едно състрадание къмъ нея за унижението ѝ . . .

Забравихме да спомѣнемъ, че когато Полицията обкржи и бастиса печатницата, срѣщу нейното помѣщение, въ дюкена на Дечко Каровъ бѣха г. г. Харалампъ Марковъ, Илия Маджаровъ и други поклонници на свободата на печата. Полицето имъ играеше една тържественна усмивка, която ги правеше достойни за най сърдечнитѣ симпатии на свобододлюбцитѣ отъ цѣлъ просвѣтенъ свѣтъ

Слѣдъ усиѣшното и геройско прѣвземане на печатницата отъ полицията, Г. околийский начальникъ свърна въ сжщото дюгечче. Възможно е да е добивалъ отъ тамъ лекции по свободата на печата, основани върху принципитѣ за свободата на З. Стояновъ Д. Петковъ и tutti quanti политически шарлатани.

Ний се надѣмъ, че Г. З. Стояновъ или по-голѣмитѣ отъ него патриоти, ще взематъ въ сериозно внимание доблестния патриотизмъ, показанъ отъ полицията по този случай, и че ще се потрудатъ да я наградятъ съ нѣщо като „Спасибо“ или друго. . . Това е необходимо. Туй го па- лага дългътъ къмъ отечеството, конституцията, патриотизма...

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МѢСТНИ.

Прѣзъ мѣцъ Юлий м. г. имаше прѣдписанне отъ Министерството на Народното Просвѣщение, че всички учители, подлѣжащи на набора и които желатъ да бждатъ условени, трѣба да се явятъ прѣдъ една приврѣжена Наборна Комисия за прѣвѣждане, въ, ако кой

свободи, само тогава може да се условят. Сяко, ако помислих добри, самитъ училищни настоятелства се задължаваха да не условят никого, който не имъ прѣдстави свидѣтелство, че е освободенъ отъ военна служба. Обаче нашето настоятелство при условяването учителитѣ не е съблюдило горнитѣ изисквания. Въ тазгодишния наборъ взехъ трима учители отъ класното училище, отъ които само едина се явилъ прѣдъ привременната наборна комисия, която го и освободила, а пъкъ сега и него взехъ. Класното ни училище, благодарение на настоятелството, отъ двѣ недѣли насамъ се лишава отъ трима учители. Ученицитѣ отъ нѣкои классове по цѣль денъ или по нѣколко часа стоятъ празни, или се распущатъ по домоветѣ си. Въ града ни има нѣколко бивши класни учители, по настоятелството не искало да ги услови, защото били *неблагонадеждни*. А пъкъ знаеше се, че тазгодишнитѣ ни нови класни учители, споредъ изражението на г-нъ кмета, били като отъ бога испратени! Нека не ни е чудно, защото кмета е давалъ заявления за освобождението, особено пъкъ за едного, на взетитѣ за войници учители.

На 17 того нѣ недѣля се пропаведохъ изборитѣ за гласни за избирание сѣдебни засѣдатели, а тая недѣля ще се избератъ засѣдателитѣ. Макаръ да сж отъ голѣма важностъ тия избори, нашето общество се е отнасяло съ непростителна индиферентностъ къмъ тѣхъ. За това попадали сж хора, които по своята полуграмотностъ и неразбирание официалния едиктъ не сж можали да отговорятъ на призиването си *засѣдатель*, гласитѣ на когото, при рѣшаванieto сѣдбата на обвиняемитѣ въ прѣстѣпление, има голѣмо значение. Врѣме е вече, мислимъ, да се погледне по сериозно на работата, та поне тая година да се избератъ хора честни, способни и самостоятелни.

Още прѣзъ мѣцъ Ноември м. г. по слухово знаяме, че имало окръжно отъ Военното Министерство, въ което се опрѣдѣляло срокътъ на военната служба на тия, които сж свършили извѣстни училища и че свършившитѣ курса на Шуменското Държавно Педагогическо училище ще служатъ само една година. Видѣхме даже, че всички свършивши горното училище войници отъ 8-й приморский полкъ отъ мнжлогодишния наборъ се уволнихъ още прѣзъ мѣцъ Ноември м. г. А тия отъ 7-й Прѣславский полкъ и до сега не сж уволнени. Обращае вниманието на Военното Министерство.

Щомъ единъ изборъ бѣдѣ извършени, бюлетинитѣ, заедно съ нуждитѣ протоколи, се прѣдаватъ на Окр. Управителъ, който отъ своя страна е длъженъ въ разстояние на три дни да ги прѣдаде на Окр. Пост. Комисия за провѣряване Тѣй гласи закона, тѣй си ставало до сега. Но Г-нъ Маноловъ, тоя пѣтъ стѣна връхъ закона, послуша, види се, Ранчевци които слѣдъ изборитѣ за градскитѣ свѣтъ по цѣли часове ксепяхъ въ канцеларията му, и до сега още не е прѣдалъ протоколитѣ и бюлетинитѣ на Постоянната Комисия, и навѣрно не ще ги прѣдаде. Намѣрихъ му цѣра най сѣтѣнъ. Бай Начко още много дни ще кметува. Честитъ чевѣкъ, отистипа. И такава подигравка съ законитѣ не сме виждали. Но ний ще пишемъ и това въ черната страница на Шуш. История. Правете, господа, каквито ще-те беззакония, но ний ще ви кажемъ, че не

ще Ви отиде това за дълго. Ще доде денъ, кога ще туримъ точка.

Въ 4-ий брой на в. „Напрѣдъ“ има една силна подигравка за получаванъ орденъ на бай Захария. — Сжщия вѣстникъ павѣства, че вѣстникътъ „Народна Воля“, който се издаваше прѣди 3—4 мѣсеца въ София и биде спрѣнъ, щѣлъ да почне да се издава въ г. Пловдивъ.

РАЗНИ.

На 11-й того Негово Царско Височество Князътъ е заминѣлъ за г. Пловдивъ, гдѣто е пристигналъ сжщия денъ слѣдъ изадитѣ съ особенъ тренъ. Населението е посрѣщишло Господаря твърдѣ блѣскаво. Въсторгътъ е билъ неописуемъ. Разни депутации отъ града и околнитѣ градове, отъ всички народности, сж имали честта да се прѣдставятъ Князу.

На 22-ий того пристигналъ въ Бургасъ. Прѣскалъ се слухове, че щѣлъ да посети и гради ни.

Като отбѣлѣзваме тази *първа обиколка* на Негово Царско Височество изъ отечеството ни, надѣмъ се, че народътъ ще се възползува отъ случая да освѣтли Княза си въ всичко, щото му тѣжи и онова, което е нужно за подиганieto на страната ни, както и осжществяване идеята, щото да се *направи отъ България втора Белгия*, както се бѣ обѣщавалъ при получаване извѣстиято, че е избранъ за Князъ на България.

Пишѣтъ ни отъ Ловичъ, че тамъ на 3-ий Януарий не можали да стигнатъ изборитѣ за депутати, защото като се осѣтило еднодушното почти желание на избирателитѣ да избератъ отличния си съгражданинъ г. Д-ра В. Радославовъ, прищипнало се прѣдсѣдателю на бюрото и послѣдния се приторилъ на боленъ та не се явилъ на избора. Избирателитѣ крайно негодуватъ отъ извършената върху ний подигравка.

Францускитѣ вѣстници съобщаватъ, че въ унгарскитѣ вишии кръгове се говори, че унгарския народъ не билъ тѣй расположенъ къмъ Австрия да вземе живо участие, въ случай че стане война между Руссия и Австрия.

Между унгарския народъ по вече се вѣрвало за отцѣпленieto на Унгарию отъ Австрия, въ самостоятелно Кралевство.

Изъ Парижъ пишѣтъ, че Француското правителство сериозно се приготвява и осрѣдоточава войскитѣ си по границитѣ. Казватъ, че ежедневно се транспортирали до 40 трепи войска и се пращала по границитѣ. Числото на въоружената войска ще възлезе на 600 хиляди души.

Споредъ една телеграмма изъ Лондонъ въоружената руска войска, която се намира по границитѣ, възлезла на единъ милионъ души.

СЪВѢТЪ.

Хей, ти, байно, отъ конака!
Я, послушай мѣнъ простака
Какъвъ свѣтъ ще ти дамъ,
Макаръ много да не знамъ.

Дойди въ свѣсть и напусти
Подлости, коварска гихсия!
Стига тѣкалъ си правата
На народа — *на тѣлцата!*

Ако честенъ си човѣкъ,
Спомни, кой е сега вѣкъ:
Тирания днесъ не може
Гласъ народенъ да затѣче.

Слѣдъ вѣковното ни робство,
Слѣдъ добиване свобода,
Всичко живо въ народа
Прѣзърѣ, стѣпка раболѣпство.

Озърни се на вси страни
Въ отечество ни страдално —
Ще видишъ, че п дѣтцата.
Любятъ жарко свободата.

Въздържи си звѣрски страсти,
Произволи си обюздай:
Стигатъ толкозъ тѣбъ напасти,
Що докаралъ си въ нашъ край.

Надъ народенъ гърбъ се перпихъ
Съ произволи ти се славихъ;
Знай: шло се въ чувалъ не крий,
Отъ дѣждъ се мокрий не бой.
Овчаръ.

ТЕЛЕГРАММИ.

Отъ Агенция Хавасъ.

—БЕРЛИНЪ, 19 Януарий. Федералний свѣтъ приелъ исканieto на заемъ отъ 378, 335, 562 марки, което правителството на Империята бѣ прѣдставила, като е извѣстило, че той ще бѣде употребенъ за военна цѣль. Законопроектъ относително заема ще бѣде поднесенъ още днесъ на Райхстага.

—СОФИЯ, с. д. Князътъ пристигналъ въ Стара-Загора, слѣдъ като билъ акламиравъ вѣдѣ, прѣзъ гдѣто е миналъ.

Слухъ се бѣ прѣснѣлъ, че княгиния Климентина ще иде никогинто въ Цариградъ, тоя слухъ е безосновенъ. Княгинята чака въ Пловдивъ завръщанieto на княза за да идѣтъ въ София.

—ВИЕНА, 20 Януарий *Пестеръ Лоидъ* отъ Будапестъ и *Постъ* отъ Берлинъ утвърждаватъ, че Руссия продължава военнитѣ си приготвления, въпрѣки миролюбивитѣ увѣрения на цѣря, и тѣ казватъ, че Германия и Австро-Унгариия сж длъжни да се прѣдпазятъ съ връжъ противъ нападателната война, която Руссия приготвяла.

—ПЕТЕРБУРГЪ, с. д. Царѣтъ одобрилъ отъ 16 Ноември планътъ за отбранителни работи на Вършава, Ковно, Осветовъ и Батумъ.

—ЛОНДОНЪ, с. д. Извѣстватъ отъ Вена на *Стандартъ*, че военнитѣ власти напекватъ постоянно отъ контъ Калюки всѣка свобода на дѣйствие за иѣрнитѣ, които мислятъ за нужди, поне до като дипломатията сподѣчи да спре въоружаванята на Руссия. Освѣтото, министерскитѣ свѣщания, подъ прѣдсѣдателството на императора, пакъ почнахъ бѣзшумно. Правителството се намира въ голѣмо затруднение, прѣдъ повѣдението и двойната игра на Руссия, която изявява увѣрения за миръ а продължава своитѣ военни приготвления.

ОБЯВЛЕНИЕ

Настоятелство на долнемахлянското читалище „Напрѣдъкъ“ обявява че лотарията, издадена за въ полъ на библиотеката му, ще со тѣгли дуцата недѣля на 31 т. м.

Прѣдсѣдатель: М. Д. Войниковъ
Секретаръ: Ж. Павловъ.